

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 15 września 2022 r.

Pozycja 175

POSTANOWIENIE z dnia 9 czerwca 2022 r. Sygn. akt Ts 307/21

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Rafał Wojciechowski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej [...] sp. z o.o. z siedzibą w S. o zbadanie zgodności:

„§ 1 ust. 1 w związku z § 2 oraz § 1 ust. 2 w związku z załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja” (Dz. U. z 1998 r. Nr 60, poz. 387, ze zm.) w zakresie, w jakim „naruszają własność (prawo własności) poprzez określenie podstawy obliczenia opłaty koncesyjnej wnoszonej przez przedsiębiorstwo energetyczne, sposobu obliczenia wysokości tej opłaty oraz samą jej wysokość wbrew zasadzie wyrażonej we wskazanych [poniżej] wzorcach konstytucyjnych, iż ingerencja w prawo własności w drodze nakładania danin publicznych wymaga ustalenia wszystkich elementów obowiązku daninowego w drodze ustawy”, z art. 31 ust. 3 i art. 64 ust. 1 i 3 oraz art. 217 w związku z art. 21 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 15 grudnia 2021 r. (data nadania) [...] sp. z o.o. z siedzibą w S. (dalej: skarżąca), reprezentowana przez pełnomocnika z wyboru, wystąpiła z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

Skarżąca, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, posiadała koncesję na obrót paliwami ciekłymi na okres od 6 marca 2011 r. do 30 grudnia 2030 r. Decyzją z 21 grudnia 2015 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: PURE) cofnął skarżącej koncesję z uwagi na trwałe zaprzestanie wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją.

Decyzją z 12 września 2018 r. PURE ustalił dla skarżącej wysokość opłaty koncesyjnej za 2015 r. Skarżąca odwołała się od tej decyzji do Sądu Okręgowego w W., który wyrokiem z 21 lipca 2020 r. (sygn. akt [...]) oddalił złożone odwołanie. Od powyższego

rozstrzygnięcia skarżąca wniosła apelację, którą Sąd Apelacyjny w W. oddalił wyrokiem z 30 czerwca 2021 r. (sygn. akt [...]).

Zarządzeniem Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z 21 lutego 2022 r. skarżąca została wezwana do usunięcia w przepisany terminie braku formalnego skargi konstytucyjnej przez doręczenie odpisu lub kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem wyroku Sądu Apelacyjnego w W. z 30 czerwca 2021 r. wraz z uzasadnieniem (sygn. akt [...]). Pismem z 3 marca 2022 r. (data nadania) skarżąca wykonała zarządzenie.

Uzasadniając wniesienie skargi skarżąca powołała się m.in. na wyrok Trybunału z 15 lipca 2013 r., sygn. K 7/12 (OTK ZU nr 6/A/2013, poz. 76), w którym stwierdzono, że „Niezależnie jednak, czy będziemy mieli do czynienia z podatkiem, czy też inną daniną publiczną, o której mowa w art. 217 Konstytucji, ustawodawcę wiązać będzie tzw. reżim ustawy daninowej, tj. obowiązek nie tylko nałożenia daniny publicznej w drodze ustawy, ale i ustawowego określenia jej konstrukcji prawnej” (s. 5 skargi). Zdaniem skarżącej, mimo że w 2015 r. istniał obowiązek wnoszenia opłaty koncesyjnej, to z uwagi na brak ustawowych podstaw do jej obliczenia, był on niewykonalny. Decyzja PURE zawierała obliczenie opłaty koncesyjnej wykorzystujące przepisy rozporządzenia nie tylko co do podstawy obliczenia tej opłaty i stosowanej stawki, ale i co do jej granic, przez co naruszała art. 217 Konstytucji, który zobowiązuje ustawodawcę do nakładania danin publicznych w drodze ustawy.

Skarżąca podkreśliła, że co prawda kwestionowane przepisy już nie obowiązują, ale zawierały one treści normatywne odnoszące się do sfery praw i wolności chronionych konstytucyjnie. Obecnie, jak zaznacza, nie istnieje żaden inny instrument prawny mogący spowodować zmianę ukształtowanej definitywnie sytuacji, a wyeliminowanie danego przepisu z systemu prawnego będzie stanowić skuteczny środek przywracający ochronę praw naruszonych obowiązaniem kwestionowanej regulacji prawnej.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygania. Trybunał wydaje postanowienie o nadaniu skardze konstytucyjnej dalszego biegu, gdy spełnia ona określone przez prawo wymagania oraz gdy nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK.

W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna spełnia przesłanki przekazania jej do merytorycznego rozpoznania, ponieważ:

- 1) skargę sporządził radca prawny, który przedłożył pełnomocnictwo szczególne do reprezentowania skarżącej w postępowaniu przed Trybunałem;
- 2) skarżąca wyczerpała przysługującą jej drogę prawną, ponieważ wyrok Sądu Apelacyjnego w W. z 30 czerwca 2021 r. (sygn. akt [...]) jest prawomocny i nie przysługują od niego zwykłe środki zaskarżenia;
- 3) dochowany został przewidziany w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK trzymiesięczny termin wniesienia skargi; ostateczne rozstrzygnięcie zostało doręczone skarżącej 18 listopada 2021 r., a skarga konstytucyjna została wniesiona do Trybunału Konstytucyjnego 15 grudnia 2021 r. (data nadania).

Jak wynika z orzecznictwa Trybunału, „[z]asada *falsa demonstratio non nocet* nakazuje odczytać zakres zaskarżenia zgodnie z intencjami podmiotu uruchamiającego postępowanie przed sądem konstytucyjnym” (postanowienia z 26 lutego 2014 r., sygn. K 52/12,

OTK ZU nr 2/A/2014, poz. 25, cz. II, pkt 2 oraz 7 marca 2017 r., sygn. K 40/13, OTK ZU A/2017, poz. 12).

W niniejszej skardze, jak przyjął Trybunał, określono przedmiot kontroli w rozumieniu art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK. Uznano bowiem, że choć skarżąca nieprecyzyjnie wskazała akt prawny zawierający kwestionowane przepisy, to jednak z uzasadnienia skargi jednoznacznie wynika, iż zaskarżony został § 1 ust. 1 w związku z § 2 oraz § 1 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz. U. z 1998 r. Nr 60, poz. 387, ze zm.) w związku z załącznikiem do niego. Skarżąca wskazała ponadto, które konstytucyjne prawo oraz w jaki sposób zostało – jej zdaniem – naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK), a także uzasadniła sformułowane w skardze zarzuty (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK).

W związku z powyższym i zważywszy na to, że sformułowane przez skarżącą zarzuty nie są oczywiście bezzasadne (art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK), Trybunał Konstytucyjny – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p.TK – postanowił nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.